

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 187

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 12 januari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Participatiemaatschappij Vlaanderen zelfstandigen (PMV/z) - Waarborgregeling

De Generieke Waarborgregeling waarborgt tot 75% van het onderliggende krediet. De waarborg kan worden verkregen voor investeringskredieten, kaskredieten en straight loans, borgstellingskredieten en leasingovereenkomsten. Voor de waarborg dient de onderneming een eenmalige premie te betalen. De premie wordt berekend in functie van de omvang en de looptijd van de waarborg. De maximale waarborg bedraagt 1,5 miljoen euro.

1. Kan de minister voor 2023 een overzicht geven van de waarborgaanmeldingen (inclusief die waarbij het totale waarborgbedrag 750.000 euro overschrijdt)?
 - a) Hoeveel waarborgdossiers werden in totaal aangemeld?
 - b) Welk investeringsbedrag vertegenwoordigen die aanvragen?
 - c) Welk kredietbedrag vertegenwoordigen die aanvragen?
 - d) Welk waarborgvolume vertegenwoordigen die aanvragen?
2. Aanmeldingen waarbij het totale waarborgbedrag 750.000 euro overschrijdt, moeten worden goedgekeurd door de bevoegde minister op advies van de raad van bestuur PMV/z Waarborgen.
 - a) Hoeveel aanvragen betrof het in 2023?
 - b) Hoeveel van die aanvragen werden goedgekeurd?
 - c) Welk investeringsbedrag vertegenwoordigen die goedgekeurde aanvragen?
 - d) Welk kredietbedrag vertegenwoordigen die goedgekeurde aanvragen?
 - e) Welk waarborgvolume vertegenwoordigen die goedgekeurde aanvragen?
3. Om bepaalde redenen kunnen aanvragen geweigerd worden.
 - a) Hoeveel aanvragen werden geweigerd in 2023?
 - b) Om welke redenen werden de aanvragen meestal geweigerd?
 - c) Welk investeringsbedrag vertegenwoordigen die geweigerde aanvragen?

**Vlaams
Parlement**

- d) Welk kredietbedrag vertegenwoordigen die geweigerde aanmeldingen?
 - e) Welk waarborgvolume vertegenwoordigen die geweigerde aanmeldingen?
 - f) Zitten die geweigerde aanmeldingen vervat in de sub deelvraag 1 bedoelde cijfers?
4. Hoeveel aanmeldingen (inclusief die waarbij het totale waarborgbedrag 750.000 euro overschrijdt) leidden effectief tot een waarborgstelling in 2023?
- a) Hoeveel verbintenissen werden finaal afgesloten?
 - b) Over welk investeringsbedrag gaat het?
 - c) Over welk kredietbedrag gaat het?
 - d) Over welk waarborgvolume gaat het?
5. Hoeveel in 2023 goedgekeurde aanmeldingen leidden nog niet tot een waarborgstelling? Hoeveel daarvan zullen in de loop van 2024 nog leiden tot een waarborgstelling? Over welke bedragen (krediet, waarborg en investering) gaat het?
6. In ruil voor de waarborg moeten ondernemingen een premie betalen.
Kan de minister een overzicht geven van de premieontvangsten in 2023?
7. Kan de minister voor 2023 een overzicht geven van:
- a) de uitwinningen;
 - b) de terugwinningen;
 - c) het nettoresultaat (rekening houdende met de ontvangen premies)?
8. Periodiek wordt een prognose gemaakt van de verliesfinanciering.
- a) Welke ramingen worden vandaag als uitgangspunt voor 2024 en volgende jaren genomen? Welke verliesfinanciering wordt verwacht gelet op de beschouwde scenario's?
 - b) Hoeveel premieontvangsten worden geraamd voor 2024?
 - c) Hoeveel uit- en terugwinningen worden geraamd voor 2024?
 - d) Welke prognoses worden gehanteerd voor 2025 en volgende jaren?
9. Er worden audits uitgevoerd bij de waarborghouders om na te gaan of de vigerende regelgeving correct werd/wordt toegepast.
- a) Hoeveel waarborghouders maken vandaag gebruik van de generieke waarborgregeling?
 - b) Kan de minister voor 2023 een overzicht geven van het aantal uitgevoerde controles? Graag een overzicht per type uitgevoerde controle.

10. Wat was op 31 december 2023 het totaal uitstaande waarborgvolume inzake de generieke waarborgregeling? Over hoeveel waarborgen gaat het?
11. Wat is tot op heden het totaal uitstaande waarborgvolume inzake de generieke waarborgregeling? Over hoeveel waarborgen gaat het?
12. Welke evolutie inzake uitstaand waarborgvolume wordt verwacht voor komende jaren?

ANTWOORD

op vraag nr. 187 van 12 januari 2024

van **MAURITS VANDE REYDE**

1. In 2023 werden er 1.782 verbintenissen ontvangen voor een waarborgbedrag van 305,6 miljoen euro. Deze ontvangen verbintenissen vertegenwoordigen een kredietbedrag van 495,3 miljoen euro en een investeringsbedrag van 787,3 miljoen euro.

Jaar	Investeringsbedrag	Kredietbedrag	Waarborgbedrag	Aantal verbintenissen
2023	787.274.266,26	495.264.990,07	305.614.220,76	1782

Tabel 1: Overzicht ontvangen verbintenissen 2023

2. a) In 2023 werden er 14 dossiers (aanvragen) ontvangen waarvoor het totaal gewaarborgde bedrag (eveneens rekening houdend met eerdere aanmeldingen) van de betrokken onderneming de grens van 750.000 euro overschreed bij de aanvraag.

- b-e) In totaal werden er 4 dossiers, waarvoor een ministeriële machtiging werd gevraagd, goedgekeurd. Reeds 2 dossiers werden ook effectief onder de waarborg gebracht in 2023. Voor de andere 2 goedgekeurde dossiers werd nog geen premie ontvangen zodat deze voorlopig nog niet effectief onder de waarborg kunnen gebracht worden.

In 2023 werd voor 1 aanvraag de ministeriële machtiging geweigerd en 8 dossiers bleven uiteindelijk zonder verder gevolg. Voor sommige van deze dossiers werd het waarborgbedrag door de financiële instelling naar beneden bijgesteld, waardoor deze onder de automatische waarborgregeling konden worden ondergebracht.

Status	Investeringsbedrag	Kredietbedrag	Waarborgbedrag	Aantal verbintenissen
Geweigerd	2.870.000,00	2.085.000,00	750.000,00	1
Nog in onderzoek	11.750.000,00	2.850.000,00	1.500.000,00	1
Onder de waarborg 2023	2.850.000,00	1.650.000,00	1.023.000,00	2
Ministeriële machtiging 2023 – nog niet onder de waarborg	3.730.000,00	2.140.000,00	675.000,00	2
Zonder gevolg	13.900.000,00	9.550.000,00	4.021.000,00	4
Zonder gevolg – uiteindelijk automatische aanmelding (waarborgbedrag ≤ 750k)	6.848.769,00	3.312.500,00	2.756.250,00	3
Zonder gevolg – eventueel nog automatische aanmelding in 2024 (waarborgbedrag ≤ 750k)	2.975.000,00	1.875.000,00	937.500,00	1
	44.923.769,00	23.462.500,00	11.662.750,00	14

Tabel 2: Overzicht status ontvangen dossiers ministeriële machtiging 2023¹

3. a+c-e) Het aantal geweigerde aanmeldingen is beperkt, voornamelijk omdat in de webapplicatie waarin de aanmeldingen door de financiële instellingen (waarborghouders) gebeuren, reeds een groot aantal validaties ingebouwd zijn. Aanmeldingen waarvoor er validatiefouten zijn, kunnen niet doorgestuurd worden naar PMV-Standaardwaarborgen.

In 2023 werden er slechts 7 verbintenissen geweigerd voor een totaal waarborgbedrag van 900k euro. Deze ontvangen verbintenissen vertegenwoordigen een kredietbedrag van 1,4 miljoen euro en een investeringsbedrag van 1,6 miljoen euro.

Jaar	Investeringsbedrag	Kredietbedrag	Waarborgbedrag	Aantal verbintenissen
2023	1.593.750,00	1.365.000,00	912.500,00	7

Tabel 3: Overzicht geweigerde verbintenissen 2023²

- b) Indien niet voldaan wordt aan het toepasselijke wetgevende kader van de Waarborgregeling worden aanmeldingen geweigerd³. De redenen kunnen zeer divers zijn, maar onderstaande redenen tot weigering komen het meest voor.
- Het doel van het onderliggende krediet betreft een terugbetaling van bestaande (bancaire) schulden.
 - De onderneming aan wie het onderliggende krediet verstrekt wordt, is gelegen buiten het grondgebied van het Vlaamse Gewest en de investering vindt eveneens buiten het grondgebied van het Vlaamse Gewest plaats.
 - De onderneming aan wie het onderliggende krediet verstrekt wordt, voldoet aan de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure, waardoor er conform de de-minimisverordening⁴ geen steun verleend mag worden aan deze onderneming.
 - De aanvraag voor de verlenging van een waarborg (n.a.v. een verlenging van de onderliggende kredietverbintenis bij de financiële instelling) gebeurt (te) laattijdig.

- f) De geweigerde verbintenissen zitten vervat in de gegevens onder deelvraag 1.

4. In 2023 werden er 1.751 verbintenissen onder waarborg gebracht voor een waarborgbedrag van 299,1 miljoen euro. Deze gewaarborgde verbintenissen vertegenwoordigen een kredietbedrag van 488,2 miljoen euro en een investeringsbedrag van 781,5 miljoen euro.

Jaar	Investeringsbedrag	Kredietbedrag	Waarborgbedrag	Aantal verbintenissen
2023	781.501.999,43	488.230.847,68	299.095.316,12	1751

Tabel 4: Overzicht onder de waarborg gebrachte verbintenissen 2023

¹ De gegevens (investeringsbedrag, kredietbedrag, waarborgbedrag) m.b.t. de initieel ontvangen aanvraag ministeriële machtiging worden in de tabel weergegeven. Voor de dossiers ministeriële machtiging zonder gevolg werd in bepaalde gevallen het waarborgbedrag, na ontvangst van het dossier door PMV-Standaardwaarborgen, naar beneden bijgesteld zodat de aanmelding uiteindelijk kon (of nog kan) gebeuren onder het automatisch kader.

² De geweigerde aanvraag ministeriële machtiging is niet opgenomen in de gegevens van deze tabel omdat de aanvraag voor de ministeriële machtiging door de financiële instelling na de negatieve beslissing uiteindelijk niet meer werd ingevoerd in de webapplicatie.

³ De overgrote meerderheid van aanmeldingen valt onder het automatische kader. De controle van de aanmeldingen gebeurt in de meeste gevallen dus na het onder de waarborg brengen van de aanmeldingen en zal eerder aanleiding geven tot een (gedeeltelijke) schrapping van de waarborg of zelfs een (gedeeltelijke) niet-betalbaarstelling.

⁴ Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun. Deze verordening was van kracht tot 31/12/2023.

5. Enkel voor aanmeldingen waarbij het totale waarborgbedrag toegekend aan de onderneming 750.000 euro komt te overschrijden, dient er een goedkeuring (door de bevoegde minister) te worden verleend. Voor de berekening van het waarborgbedrag in verhouding tot de voornoemde drempel wordt eveneens rekening gehouden met eventueel eerder toegekende, nog lopende, waarborgen. De aanmeldingen die deze grens niet overschrijden, vallen binnen het automatische kader waar geen expliciete goedkeuring verleend moet worden.

Zoals reeds vermeld onder vraag 2 zijn er twee dossiers van kredietnemers met een waarborgbedrag groter dan 750.000 euro waarvoor er in 2023 een goedkeuring werd verleend, nog niet onder waarborg gebracht.

Aanmeldingen waarvoor het totale waarborgbedrag toegekend aan de onderneming kleiner is dan of gelijk is aan 750.000 euro, worden onder de waarborg gebracht wanneer de verschuldigde premie wordt ontvangen door PMV-Standaardwaarborgen. In principe heeft de waarborghouder na registratie van de aanmelding (= aanmelding ontvangen) één maand de tijd om de verschuldigde premie over te maken aan PMV-Standaardwaarborgen. Op dit moment⁵ zijn er nog drie verbintenissen met een waarborgbedrag kleiner dan of gelijk aan 750.000 euro die in 2023 aangemeld werden en die nog niet onder de waarborg gebracht zijn.

Status	Investerings-bedrag	Krediet-bedrag	Waarborg-bedrag	Aantal verbintenissen
Geregistreerd, premie niet ontvangen	1.023.380,00	919.880,00	200.410,92	3

Tabel 5: Overzicht geregistreerde verbintenissen 2023 – waarborgbedrag <= 750k euro – nog onder de waarborg te brengen

6. Om een verbintenis onder toepassing van de waarborg te brengen dient een premie te worden betaald. Deze premie bedraagt 0,5% van het aangevraagde waarborgbedrag per jaar en is volledig voorafgaandelijk te betalen. In 2023 werd een totaalbedrag van 6.274.237,48 euro aan premies ontvangen.

Jaar	Ontvangen premies
2023	6.274.237,48

Tabel 6: Ontvangen premies 2023

7. a)

Jaar	Uitbetaalde tussenkomsten
2023	19.884.007,94

Tabel 7: Uitbetaalde tussenkomsten 2023

b)

Jaar	Ontvangen recuperaties
2023	7.461.560,65

Tabel 8: Ontvangen recuperaties 2023

c)

	2023
Ontvangen premies	6.274.237,48
Uitbetaalde tussenkomsten	19.884.007,94
Ontvangen recuperaties	7.461.560,65
Nettoresultaat	-6.148.209,81

Tabel 9: Nettoresultaat 2023

8. De nota verliesfinanciering 2024 werd in mei 2023 opgemaakt op basis van de gekende cijfers t.e.m. 2022. Een update met gegevens t.e.m. 2023 is voorzien in het begin van

⁵ Status per 17/01/2024.

het tweede kwartaal 2024, wanneer in principe ook de laatste ontvangen aanmeldingen van 2023 een definitieve status hebben verworven.

- a) Op basis van de productiegegevens de afgelopen jaren, de vraag van de waarborghouders n.a.v. oproep 35 en 36, de uitbreiding van de waarborgregeling naar alternatieve financieringsinstellingen en de specifieke regelingen voor de sector landbouw en de sector visserij en aquacultuur werd voor 2024 uitgegaan van een waarborgbedrag van 335 miljoen euro.

Zoals gebruikelijk werden er twee scenario's voor de verliesfinanciering 2024 opgemaakt. In een eerste scenario, het meer optimistische scenario, worden de gemiddelde cijfers van de resultatenrekeningen en productiegegevens voor de periode 2010-2022 en de prognosecijfers voor 2023 berekend en geprojecteerd op de werkelijke productie van 2010 t.e.m. 2022 en de voorspelde productie van 2023 en 2024. In een tweede scenario, het pessimistische scenario, kijken we naar de behaalde resultaten voor de periode 2010-2022 en de prognosecijfers voor 2023. Uit deze gegevens nemen we de vijf jaren met het meest negatieve resultaat en berekenen we het gemiddelde bedrag van de parameters die het resultaat bepalen (uitbetaalde tussenkomsten, aanvullende uitbetaalde tussenkomsten in kosten en erelonen, ontvangen premies, ontvangen recuperaties). We prorateren vervolgens deze gemiddelde cijfers naar de gemiddelde productie, rekening houdend met de gebudgetteerde productie voor 2023 en 2024.

Vanuit een conservatieve risico-inschatting op de begroting werd geadviseerd om rekening te houden met een mogelijke impact van de diverse opeenvolgende crisissen die we gekend hebben de voorbije jaren en om uit te gaan van het eerder pessimistische scenario. In eerste instantie zal de invloed op de uit te betalen tussenkomsten het grootste zijn, maar de recuperaties zullen vermoedelijk ook negatief beïnvloed worden door het lager aantal schadegevallen in de voorbije jaren en de verzilvering van de zekerheden die onder druk zal komen te staan.

Voor 2024 wordt volgens dit pessimistische scenario geadviseerd een verliesfinanciering van 14.040.270 euro te budgetteren.

- b) De ontvangen premies worden geraamd op 5.392.620 euro in het meer optimistische scenario en op 4.640.770 euro in het pessimistische scenario.
- c) De uitbetaalde tussenkomsten worden geraamd op 19.209.130 euro in het meer optimistische scenario en op 26.084.450 euro in het pessimistische scenario. Er wordt een bedrag van 8.063.880 euro aan recuperaties verwacht in het meer optimistische scenario en 7.406.420 euro in het pessimistische scenario.
- d) Voor 2025 werd er tot op heden nog geen prognose m.b.t. de verliesfinanciering opgemaakt.
9. a) In 2023 hadden 17 waarborghouders een beschikbaar waarborgbedrag om financieringsovereenkomsten voor kmo's te kunnen waarborgen. Om een waarborg te kunnen verstrekken aan grote ondernemingen hadden 7 waarborghouders een beschikbaar waarborgbedrag.
- b) Volgende controles kunnen uitgevoerd worden door PMV-Standaardwaarborgen om na te gaan of de onder de waarborg gebrachte verbintenissen voldoen aan het toepasselijke wetgevende kader van de waarborgregeling.
- Preventieve controle voor afroep:
Bij elke nieuwe waarborghouder worden de eerste vijf aanmeldingen, per categorie waaronder zij onder de waarborg zijn gebracht, onderzocht om na te

gaan of de regelgeving en de procedures voldoende gekend zijn en toegepast worden. Op basis van het ontvangen auditverslag kan de waarborghouder bijsturen indien nodig.

- **Controle 2e lijn:**
Van alle meldingen die automatisch onder toepassing van de waarborg worden gebracht (totale waarborgbedrag per onderneming $\leq$ 750.000 euro), wordt ongeveer 10%⁶ onderworpen aan een tweedelijnscontrole. Het doel van deze controle is na te gaan of de onder de waarborg gebrachte meldingen voldoen aan het toepasselijk wetgevend kader. Onherstelbare fouten die worden vastgesteld leiden tot een (al dan niet gedeeltelijke) schrapping van de waarborg.
- **Opvolgingscontrole voor afroep:**
Sinds 2007 worden door PMV-Standaardwaarborgen opvolgingscontroles georganiseerd waarbij de kwaliteit van de dossiers en de naleving van de procedures wordt nagegaan. Waar onherstelbare fouten worden vastgesteld, leiden deze tot een (al dan niet gedeeltelijke) schrapping van de waarborg. Na iedere opvolgingscontrole ontvangt de waarborghouder een verslag.
- **Controle op de afroep:**
Voor elke uitbetaling van een afroep wordt door PMV-Standaardwaarborgen nagegaan of voldaan werd aan het toepasselijke wetgevende kader. Vastgestelde inbreuken leiden tot een (al dan niet gedeeltelijke) niet-betalbaarstelling van de afroep.
- **Preventieve controle na afroep:**
Bij elke nieuwe waarborghouder worden de eerste vijf afroepen gecontroleerd. De audits zijn voornamelijk gericht op het correct toepassen van de regelgeving en meer bepaald m.b.t. de afgeroepen bedragen, bepaling van de verdeelsleutel en doorstorting van eventuele recuperaties. De informatie die verstrekt wordt bij de afroep van een dossier wordt eveneens vergeleken met de werkelijkheid. Een algemeen verslag m.b.t. de vaststellingen wordt overgemaakt aan de waarborghouder.
- **Controle na afroep:**
Sinds 2013 wordt via de controles na afroep nagegaan of de eventuele recuperaties, conform het toepasselijk wetgevend kader, worden doorgestort aan PMV-Standaardwaarborgen. De waarborghouder ontvangt hierover een algemeen verslag. Indien nog recuperaties moeten worden doorgestort, wordt de waarborghouder verzocht dit onmiddellijk te doen.
- **Controle op de vroegere Waarborgregeling (systeem 1993)⁷:**
Alle afroepen van dossiers die onderworpen zijn aan de vroegere Waarborgregeling worden aan deze controle onderworpen binnen de twee jaar na uitbetaling van de tussenkomst van het Vlaamse Gewest. Voor reeds eerder opgezegde dossiers wordt een controle op de doorstorting van eventuele recuperaties gedaan.

Type audit	2023
Preventieve controle voor afroep	0
Controle 2e lijn	159
Opvolgingscontrole voor afroep	100
Controle afroep	257

⁶ Ad random selectie (steekproef).

⁷ De vroegere Waarborgregeling dooft geleidelijk aan uit. In 2024 zullen er geen actieve dossiers meer zijn onder deze regeling.

Preventieve controle na afroep	0
Controle na afroep	70
Controle op de vroegere Waarborgregeling	0

Tabel 10: Overzicht uitgevoerde audits 2023

10. Per 31 december 2023 bedroeg het openstaande risico 889.056.074,71 euro en werd vertegenwoordigd door 7.348 verbintenissen.
11. Op heden⁸ bedraagt het openstaande risico 897.098.187,55 euro, vertegenwoordigd door 7.356 verbintenissen.
12. Ondanks de kleine vertraging in de productie in 2023 wordt verwacht dat de komende jaren de productie gestaag verder zal stijgen. Daarom wordt verwacht dat het waarborgvolume eveneens geleidelijk aan zal toenemen in de komende jaren.

⁸ Situatie per 18/01/2024.